

Na temelju članka 89. Ugovora o uspostavi Energetske zajednice ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori" broj 9/06) i čl. 1. i 4. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju održanoj 27. veljače 2019. godine, donijet je

PRAVILNIK O RADU MREŽA U VEZI PRIKLJUČIVANJA

Članak 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom vrši se transpozicija dijela pravila o radu mreža u vezi priključivanja koja su u nadležnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu DERK), a čija provedba se vrši bez odlaganja.

Članak 2.

(Područje primjene)

- (1) Pravilnik se odnosi na priključivanje na prijenosnu mrežu naponske razine 400, 220 i 110 kV, kao i na naponske razine 35, 20, 10 i 6 kV u trafostanicama 110/x kV Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine, te na priključivanje na distribucijsku mrežu u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: priključivanje).
- (2) Ovim Pravilnikom utvrđuju se moduli, postrojenja i sustavi na koje se ne primjenjuju pravila o radu mreža u vezi priključivanja, definira način i postupak utvrđivanja kriterija za odstupanje od primjene pravila priključivanja modula za proizvodnju električne energije (u daljnjem tekstu: proizvodnih modula), postrojenja kupaca, sustava za prijenos istosmjernom strujom visokog napona (u daljnjem tekstu: ISVN sustavi) i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka (u daljnjem tekstu: istosmjerno priključeni EEP modul), kao i način i postupak klasificiranja tehnologije proizvodnih modula u tehnologiju u nastajanju, koja se izuzima od primjene pravila o radu mreža u vezi priključivanja.

Članak 3.

(Sadržaj Pravilnika)

Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa uredbama Europske komisije, prilagođenim pravnom okviru Energetske zajednice kroz odluke Stalne skupine na visokoj razini od 12. siječnja 2018. godine, u sektoru električne energije u Bosni i Hercegovini, kako slijedi:

- a) Odluka br. 2018/03/PHLG-EnC o inkorporiranju Uredbe Komisije (EU) 2016/631 od 14. travnja 2016 o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu,
- b) Odluka br. 2018/04/PHLG-EnC o inkorporiranju Uredbe Komisije (EU) 2016/1447 od 26. kolovoza 2016 o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sustava za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka,
- c) Odluka br. 2018/05/PHLG-EnC o inkorporiranju Uredbe Komisije (EU) 2016/1388 od 17. kolovoza 2016 o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca.

Članak 4. *(Pojmovi i skraćenice)*

Pojmovi i skraćenice korištene u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

“Distribucijsko postrojenje priključeno na prijenosni sustav” znači priključak distribucijskog sustava ili električno postrojenje i oprema koji se nalaze na mjestu priključenja na prijenosni sustav.

“Distribucijski sustav priključen na prijenosni sustav” znači distribucijski sustav priključen na prijenosni sustav, uključujući distribucijsko postrojenje priključeno na prijenosni sustav.

“Element postrojenja kupca” znači nedjeljiv skup uređaja koji sadržava opremu kojom vlasnik postrojenja kupca ili OZDS može aktivno upravljati, bilo pojedinačno ili skupno kao dio skupa postrojenja kupca putem treće osobe.

“Glavna oprema kupca” znači barem jednu od sljedećih vrsta opreme: motori, transformatori, visokonaponska oprema na mjestu priključenja i tehnološko proizvodno postrojenje.

“Glavna proizvodna oprema” znači najmanje jedan glavni dio opreme koji je potreban za pretvaranje energije iz primarnog izvora u električnu energiju.

“ISVN sustav” znači elektroenergetski sustav kojim se prenosi energija u obliku visokonaponske istosmjerne struje između dvije ili više sabirnica izmjeničnog sustava i sastoji se od najmanje dvije ISVN pretvaračke stanice između kojih su istosmjerni prijenosni vodovi ili kablovi.

“ISVN točka razgraničenja” znači točku gdje je ISVN oprema priključena na mrežu izmjenične struje i za koju se mogu propisati tehničke specifikacije koje utječu na radni učinak opreme.

“Istosmjerno priključeni modul elektroenergetskog parka” (istosmjerno priključeni EEP modul) znači modul elektroenergetskog parka koji je priključen na najmanje jedan ISVN sustav najmanje jednom ISVN točkom razgraničenja.

“Modul elektroenergetskog parka” znači jedinicu ili skup jedinica za proizvodnju električne energije koja je nesinkrono priključena na mrežu ili povezana energetskom elektronikom, te ima jedno mjesto priključenja na prijenosni sustav, distribucijski sustav, uključujući zatvoreni distribucijski sustav ili ISVN sustav.

“Mjesto priključenja” znači sučelje kojim je proizvodni modul, postrojenje kupca, distribucijski sustav ili ISVN sustav priključen na prijenosni sustav, pučinsku mrežu, distribucijski sustav, uključujući zatvorene distribucijske sustave, ili ISVN sustave, kako je utvrđeno u ugovoru o priključenju.

“Modul za proizvodnju električne energije” (proizvodni modul) znači sinkroni modul za proizvodnju električne energije ili modul elektroenergetskog parka.

“Mreža” označava postrojenje i opremu koji su zajedno povezani za prijenos električne energije ili distribuciju električne energije na području Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH).

“Postrojenje kupca” znači postrojenje koje troši električnu energiju i priključeno je na najmanje jednom mjestu priključenja na prijenosni ili distribucijski sustav. Distribucijski sustav i/ili pomoćna napajanja proizvodnog modula ne smatraju se postrojenjem kupca.

“Postrojenje kupca priključeno na prijenosni sustav” znači postrojenje kupca koje ima mjesto priključenja na prijenosni sustav.

“Pravila o radu mreža u vezi priključivanja” obuhvaćaju uredbe Europske komisije prilagođene pravnom okviru Energetske zajednice kroz odluke Stalne skupine na visokoj razini od 12. siječnja 2018. godine iz članka 3. ovog Pravilnika.

“Proizvodni modul tipa A” je modul čije je mjesto priključenja ispod 110 kV i maksimalna snaga 0,8 kW ili veća, a koji ispunjava i druge tehničke karakteristike koje određuje OPS.

“Sinkroni modul za proizvodnju električne energije” (sinkroni proizvodni modul) znači nedjeljiv skup uređaja koji može proizvoditi električnu energiju tako da su frekvencija proizvedenog napona, brzina generatora i frekvencija mrežnog napona u stalnom omjeru i tako u sinkronizmu.

“Vlasnik istosmjerno priključenog EEP modula” označava fizičku ili pravnu osobu koja posjeduje istosmjerno priključeni EEP modul.

“OPS” označava operatora prijenosnog sustava, odnosno Neovisnog operatora sustava u Bosni i Hercegovini i Elektroprijenos Bosne i Hercegovine, u skladu sa njihovim nadležnostima.

“ODS” označava operatora distribucijskog sustava.

“Nadležni ODS” označava JP “Komunalno Brčko”, d.o.o. Brčko.

“OZDS” označava operatora zatvorenog distribucijskog sustava na području Brčko Distrikta BiH, odnosno sustav na području Brčko Distrikta BiH koji distribuira električnu energiju unutar ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama i koji ne opskrbljuje kupce iz kategorije kućanstvo, ne dovodeći u pitanje usputno korištenje ovog sustava za mali broj kućanstava koja se nalaze unutar područja koje sustav opslužuje i koja su zaposlenjem ili na sličan način u vezi sa vlasnikom sustava.

Članak 5.

(Zahtjevi za opću primjenu)

OPS je dužan utvrditi zahtjeve za opću primjenu kod priključivanja proizvođača električne energije na mrežu ili metodologiju za izračunavanje ili utvrđivanje tih zahtjeva, te iste podnijeti DERK-u na odobrenje najkasnije do 12. srpnja 2020. godine.

Članak 6.

(Postojeći proizvodni moduli)

- (1) Proizvodni modul smatra se postojećim:
 - a) ako je na dan 12. srpnja 2018. godine već priključen na mrežu ili
 - b) ako proizvođač zaključi kupoprodajni ugovor čiji je predmet glavna proizvodna oprema najkasnije do 12. srpnja 2020. godine.
- (2) U slučaju iz stavka (1) točka b) ovog članka, proizvođač je, ovisno od mjesta priključenja, dužan obavijestiti OPS ili nadležni ODS o zaključenju ugovora o kupoprodaji najkasnije do 12. siječnja 2021. godine.
- (3) Obavijest iz stavka (2) ovog članka minimalno sadrži naslov ugovora, datum njegova potpisivanja i datum stupanja na snagu, te specifikacije glavne proizvodne opreme koja se gradi, montira ili kupuje.

- (4) DERK u određenim okolnostima može odrediti smatra li se proizvodni modul postojećim proizvodnim modulom ili novim proizvodnim modulom.

Članak 7.

(Postojeći ISVN sustavi i istosmjerno priključeni EEP moduli)

- (1) ISVN sustav ili istosmjerno priključeni EEP modul smatraju se postojećim:
- a) ako su na dan 12. srpnja 2018. godine već priključeni na mrežu,
 - b) ako je vlasnik ISVN sustava ili istosmjerno priključenog EEP modula najkasnije do 12. srpnja 2020. godine zaključio kupoprodajni ugovor čiji je predmet glavna proizvodna oprema kupca ili ISVN oprema.
- (2) U slučaju iz stavka (1) točka b) ovog članka, vlasnik ISVN sustava ili istosmjerno priključenog EEP modula dužan je obavijestiti nadležni ODS ili OPS o zaključenju ugovora o kupoprodaji najkasnije do 12. siječnja 2021. godine.
- (3) Obavijest iz stavka (2) ovog članka minimalno sadrži naslov ugovora, datum njegova potpisivanja i datum stupanja na snagu, te specifikacije glavne proizvodne opreme ili ISVN opreme koja se gradi, sklapa ili kupuje.
- (4) DERK u određenim okolnostima može odrediti smatra li se ISVN sustav ili istosmjerno priključeni EEP modul postojećim ili novim ISVN sustavom ili istosmjerno priključenim EEP modulom.

Članak 8.

(Postojeća postrojenja kupca)

- (1) Postrojenje kupca priključeno na prijenosni sustav, distribucijsko postrojenje priključeno na prijenosni sustav, distribucijski sustav ili element postrojenja kupca koji se upotrebljava ili može upotrebljavati u postrojenju kupca ili zatvorenom distribucijskom sustavu kako bi se nadležnom ODS-u ili OPS-u osigurale usluge upravljanja potrošnjom, smatraju se postojećim:
- a) ako su na dan 12. srpnja 2018. godine već priključeni na mrežu,
 - b) ako je vlasnik postrojenja kupca, ODS ili OZDS najkasnije do 12. srpnja 2020. godine zaključio kupoprodajni ugovor čiji je predmet glavna oprema kupca ili element postrojenja kupca.
- (2) U slučaju iz stavka (1) točka b) ovog članka, vlasnik postrojenja kupca, nadležni ODS ili OZDS je dužan obavijestiti OPS ili nadležni ODS o zaključenju ugovora najkasnije do 12. siječnja 2021. godine.
- (3) Obavijest iz stavka (2) ovog članka minimalno sadrži naslov ugovora, datum njegova potpisivanja i datum stupanja na snagu, te specifikacije glavne opreme kupca ili elementa postrojenja kupca koji se gradi, montira ili kupuje.
- (4) DERK u određenim okolnostima može odrediti smatra li se postrojenje kupca priključeno na prijenosni sustav, distribucijsko postrojenje priključeno na prijenosni sustav, distribucijski sustav ili element postrojenja kupca postojećim ili novim.

Članak 9.

(Odstupanja za proizvodne module)

- (1) DERK može, na zahtjev proizvođača, mogućeg proizvođača ili nadležnog operatora sustava (OPS-a ili nadležnog ODS-a), odobriti odstupanja od primjene pravila za priključivanje proizvodnih modula, kao i opozvati ranije dato odobrenje za odstupanje.
- (2) Odobravanje odstupanja od primjene pravila za priključivanja proizvodnih modula iz stavka (1) ovog članka, vrši se u skladu sa kriterijima za odobravanje odstupanja koje određuje DERK, nakon savjetovanja sa nadležnim operatorima sustava (OPS-om ili nadležnim ODS-om), proizvođačima električne energije i drugim zainteresiranim subjektima.
- (3) DERK će najkasnije u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika posebnom odlukom utvrditi kriterije za odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja proizvodnih modula.
- (4) Kriteriji iz stavka (3) ovog članka objavljuju se na zvaničnoj internet prezentaciji DERK-a, a isti se dostavljaju Tajništvu Energetske zajednice (u daljnjem tekstu: Tajništvo) najkasnije do 12. travnja 2019. godine.
- (5) Tajništvo može zahtijevati da DERK izmijeni utvrđene kriterije, ukoliko smatra da nisu u skladu sa aktima Energetske zajednice.
- (6) U slučaju iz stavka (5) ovog članka, zahtjevi Tajništva ne utječu na već odobrena odstupanja, koja se nastavljaju primjenjivati do predviđenog roka, kako je to navedeno u odluci DERK-a o odobravanju izuzeća.

Članak 10.

(Odstupanja za ISVN sustave i istosmjerno priključene EEP module)

- (1) DERK može, na zahtjev vlasnika ISVN sustava, istosmjerno priključenog EEP modula ili njihovog mogućeg vlasnika, nadležnog operatora sustava ili OPS-a, odobriti odstupanje od primjene pravila priključivanja za nove i postojeće ISVN sustave ili istosmjerno priključene EEP module, te opozvati ranije dato odobrenje za odstupanje.
- (2) Odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja ISVN sustava i istosmjerno priključenog EEP modula iz stavka (1) ovog članka, vrši se u skladu sa kriterijima za odobravanje odstupanja koje određuje DERK, nakon savjetovanja sa nadležnim operatorima sustava (OPS-om ili nadležnim ODS-om), vlasnicima ISVN sustava ili istosmjerno priključenog EEP modula i drugim zainteresiranim subjektima.
- (3) DERK će najkasnije u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika posebnom odlukom utvrditi kriterije za odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja za nove i postojeće ISVN sustave i istosmjerno priključene EEP module.
- (4) Kriteriji iz stavka (3) ovog članka objavljuju se na zvaničnoj internet prezentaciji DERK-a, a isti se dostavljaju Tajništvu najkasnije do 12. travnja 2019. godine.
- (5) Tajništvo može zahtijevati da DERK izmijeni utvrđene kriterije, ukoliko smatra da nisu u skladu sa aktima Energetske zajednice.
- (6) U slučaju iz stavka (5) ovog članka, zahtjevi Tajništva ne utječu na već odobrena odstupanja, koja se nastavljaju primjenjivati do predviđenog roka, kako je to navedeno u odluci DERK-a o odobravanju izuzeća.

Članak 11.

(Odstupanja za postrojenja kupca)

- (1) DERK može, na zahtjev vlasnika ili mogućeg vlasnika postrojenja kupca, ODS-a/OZDS-a ili mogućeg operatora, nadležnog ODS-a i OPS-a, odobriti odstupanje od primjene pravila priključivanja za nova i postojeća postrojenja kupca priključena na prijenosni sustav, distribucijska postrojenja priključena na prijenosni sustav, distribucijske sustave i elemente postrojenja kupca, te opozvati ranije dato odobrenje za odstupanje.
- (2) Odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja postrojenja kupca iz stavka (1) ovog članka, vrši se u skladu sa kriterijima za odobravanje odstupanja koje određuje DERK, nakon savjetovanja sa nadležnim operatorima sustava (OPS-om ili nadležnim ODS-om), vlasnicima postrojenja kupca, ODS-ovima, OZDS-ovima i drugim zainteresiranim subjektima.
- (3) DERK će najkasnije u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika posebnom odlukom utvrditi kriterije za odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja postrojenja kupca.
- (4) Kriteriji iz stavka (3) ovog članka objavljuju se na zvaničnoj internet prezentaciji DERK-a, a isti se dostavljaju Tajništvu najkasnije do 12. travnja 2019. godine.
- (5) Tajništvo može zahtijevati da DERK izmijeni utvrđene kriterije, ukoliko smatra da nisu u skladu sa aktima Energetske zajednice.
- (6) U slučaju iz stavka (5) ovog članka, zahtjevi Tajništva ne utječu na već odobrena odstupanja, koja se nastavljaju primjenjivati do predviđenog roka, kako je to navedeno u odluci DERK-a o odobravanju izuzeća.

Članak 12.

(Izuzeće za tehnologiju u nastajanju)

Izuzev postupka pribavljanja suglasnosti za priključenje, odredbe ovog Pravilnika i drugih propisa kojima se regulira postupak priključivanja proizvodnih modula na mrežu, ne primjenjuju se na one proizvodne module na području Brčko Distrikta BiH koji su klasificirani u tehnologiju u nastajanju.

Članak 13.

(Klasifikacija tehnologije proizvodnog modula)

- (1) Proizvođači proizvodnih modula tipa A, čije sjedište je u Brčko Distriktu BiH, mogu DERK-u podnijeti zahtjev za klasifikaciju svoje tehnologije proizvodnog modula u tehnologiju u nastajanju, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.
- (2) DERK, u koordinaciji sa ostalim regulatornim tijelima sinkronog područja, odlučuje koje bi proizvodne module trebalo klasificirati u tehnologiju u nastajanju najkasnije do 12. srpnja 2019. godine.
- (3) Pri definiranju tehnologije u nastajanju, DERK može zatražiti prethodno mišljenje od Regulatornog odbora Energetske zajednice.
- (4) Ukoliko u roku od tri mjeseca od dana traženja mišljenja iz stavka (3) ovog članka Regulatorni odbor Energetske zajednice da mišljenje, DERK je takvo mišljenje dužan uzeti u obzir pri definiranju tehnologije u nastajanju.

Članak 14.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Broj: 05-02-2-491-8/18
27. veljače 2019. godine
Tuzla

Predsjedatelj Komisije

Milorad Tuševljak